

Agir dans son lieu — Săcel

Ioana Cîrlig, Morgane Denzler, Andreea Medar, Aurelia Mihai, Ilie Mihali, Ileana Mihali, Delia Popa, Maria Poterașu, Damien Rouxel

Curator: Julie Crenn

Agir dans son lieu („A acționa în propriul loc”) este, din 2016, un proiect pe termen lung, care reunește cercetarea, rezidențele și expozițiile într-un cadru dedicat investigării relațiilor dintre artiști și țărani. *Agir dans son lieu* s-a manifestat pentru prima dată public la Galerie Duchamp din Yvetot, Normandia (2017), apoi la Les Ateliers des Arques, în Lot (2018), Transpalette, în Bourges (2021), La Galerie du Douven – La Coopérative, în Locquêmeau (2024), La Traverse, în Alfortville (2025) și ARAC, în Săcel (Maramureș, România, 2025). *Agir dans son lieu* propune o reflecție ancorată în context, bazată pe pluralitatea perspectivelor asupra lumilor țărănești.

De-a lungul istoriei artei occidentale, figurile țăranului și ale țăranicii au fost reduse la tipare care au rămas adânc întipărite în imaginarul colectiv. În acest imaginar, reprezentarea lor pare neschimbătoare. Totuși, din anii 1960, nu mai vorbim de o singură „lume țărănească”, ci de o pluralitate de culturi țărănești, populate de actori care iau decizii cu privire la modul în care își desfășoară munca. Decizii politice, militante, strategice și economice care îi conduc pe două căi: exploatare sau reciprocitate. Prima percepe lumea vie ca o resursă pe termen scurt, destinată maximizării producției; cealaltă, la fel de rațională cât și rezonabilă, adoptă o abordare durabilă a lumii vii. Prima duce la o agricultură fără fermier, o agricultură detașată de sol; cealaltă la o reconectare fizică, etică și politică cu mediul înconjurător. După cum se observă, *„Agricultura fără fermieri nu reprezintă doar o problemă a desertificării rurale; este, de asemenea, dispariția unei profesii și, odată cu această profesie, pierderea bagaj de cunoștințe și priceperi care a fundamentat legătura esențială cu lumea vie pe care țăranii și fermierii au păstrat-o, de milenii, încredințată societății în ansamblu.”* Astfel, de la fermier la țăran, profesiile nu sunt aceleași, nici relația cu timpul și cu pământul.

Timp de două săptămâni, în iulie 2025, un grup de artiști (Morgane Denzler, Damien Rouxel, Delia Popa, Ioana Cîrlig, Andreea Medar și Ilie Mihali) a reactivat proiectul la Săcel (Maramureș, România), la invitația Ancăi Poterașu (ARAC). A fost un timp colectiv de reflecție, întâlniri, experimente plastice, discuții și interogări asupra realităților agricole ale locului nostru. Suntem conștienți de fragilitatea extremă a acestor realități agricole, practicile bazându-se în mare parte pe subzistența caznică. Această fragilitate evidentă contrastează cu intensitatea interdependenței dintre credință, viața rurală, meșteșuguri (în special ceramică, țesături și broderie), tradiții, animale, râul și pădurea. La Săcel, totul în viața de zi cu zi și în propriul ecosistem, vizibil și invizibil, uman și mai mult decât uman, este interconectat. Astfel, Morgane Denzler și-a continuat reflecțiile asupra creșterii oilor, lânii și relației dintre păstor, turmă și loc. Damien Rouxel a căutat să îmbine problemele personale cu observațiile

Anca Poterasu Gallery

www.ancapoterasu.com
contact@ancapoterasu.com

26 Popa Soare Street
Bucharest, 023983

făcute în Maramureș despre tradiții și realități materiale. Ilie Mihali și-a dedicat timpul lucrului cu pământul și focul pentru a crea lucrări ceramice. Ioana Cîrlig s-a adâncit în dimensiunea vegetală a Săcelului. Delia Popa a imaginat legături între satul ei (Crețești, regiunea Vidra) și Săcel, două comunități vulnerabile. Andreea Medar și-a continuat cercetarea unei memorii pe cale de dispariție. În Săcel, ea a luat contact cu dispariția obiceiurilor pastorale și a colaborat cu un olar și un cântăreț pentru a reînvia o memorie gestuală și muzicală.

Rezidența ne-a inspirat să ne reunim într-o expoziție colectivă la Galeria Anca Poterașu din București. Este prima dată când o expoziție *Agir dans son lieu* este prezentată în afara Franței, iar acest lucru este îmbucurător. Lucrările din această expoziție includ atât creații realizate la Săcel, cât și lucrări noi sau mai vechi. Am ales, de asemenea, să invităm pe Ileana Mihali, care prezintă covoare tradiționale din Săcel, pe Maria Poterașu, cu o lucrare textilă ce ilustrează o scenă rurală, și pe Aurelia Mihai, al cărei film *City of Bucur* stabilește o legătură între mediul rural și orașul românesc. Lucrările sunt astfel încărcate de atașamente, povești (atât personale, cât și colective) și de dorința de a transmite tradiții, gesturi și narațiuni inspirate din cultură și agricultură.

Agir dans son lieu este un proiect colectiv de cercetare și dialog, conceput pentru a face vizibil un set de alegeri care au repercusiuni majore asupra lumii vii. Pentru a scoate în evidență pe cei care acționează în locul lor cât pot de bine. Lucrările arată cum toate corpurile (umane și mai mult decât umane) sunt profund afectate de un sistem guvernat de legea exploatarei. Prin lucrările și acțiunile lor, artiștii evidențiază locurile rezistenței și perspectivele însuflețite în care fiecare se implică în spațiul său.

Text de Julie Crenn

Pentru orice informații, vă rugăm să contactați: contact@ancapoterasu.com

Julie Crenn (n. 1982, Franța) este istoric de artă, critic de artă (AICA) și curator independent. În 2005, a obținut un master în istoria și critica artei la Universitatea Rennes 2, cu o teză despre arta Fridei Kahlo. Continuând cercetările asupra practicilor feministe și decoloniale, a obținut un doctorat în Arte (istorie și teorie) la Université Michel de Montaigne, Bordeaux III. Prin texte și expoziții, desfășoară o cercetare intersecțională dedicată corpului, memoriei și activismului artistic.

Ioana Cîrlig (n. 1987, București) a studiat Cinematografia și a început să lucreze ca fotojurnalist încă din timpul studiilor. Din 2011 este fotograf independent, dezvoltând proiecte personale pe termen lung axate pe peisajul industrial și relația dintre om și natură în comunitățile rurale din România. În 2017 a început o explorare a lumii botanice, incluzând plante rare și parcuri naționale, precum și un viitor imaginar care examinează simbioza plantă-deșeu și colonii spațiale speculative. Proiectul The New Empire a fost prezentat la București de Anca Poterasu Gallery, într-o expoziție personală curatoriată de Julie Bonzon (2024), și la Timișoara, în cadrul Bienalei Art Encounters – My Rhino Is Not A Myth, curatoriată de Adrian Notz (2023). A mai expus la Kunsthalle Bega (Timișoara, 2025), Noorderlicht Biennale – Machine Entanglements (Țările de Jos, 2025), Creative Europe Forum (Paris, 2023), expoziția itinerantă europeană Nature Future (Koln, Düsseldorf, Stuttgart, Berlin, Praga, 2022–2023), Kommunale Galerie – Crossing the Same Circumstance (Berlin, 2021).

Morgane Denzler (n. 1986, Maisons-Laffitte, Franța) a absolvit în 2011 École Nationale Supérieure des Beaux-Arts din Paris (master), specializându-se în fotografie și antropologie sub îndrumarea lui Patrick Tosani și Maurice Godelier. Activând între Bruxelles și Paris, este fotograf și artist vizual, reinterpretând mediul fotografic pentru a-i accentua dimensiunile fizice și senzoriale. Practica sa se situează la intersecția dintre cercetare și artă contemporană, reflectând asupra memoriei, peisajului și condiției umane. Din 2019, dezvoltă proiectul de cercetare Agir dans son lieu, inițiat de curatoarea Julie Crenn, marcat de rezidențe și expoziții în cadrul cărora desfășoară cercetare de teren în colaborare cu crescători de ovine (Les Ateliers des Arques, Le Transpalette Bourges, Les Abattoirs Toulouse, La Galerie du Douven). Tot din 2019, este implicată în activități pedagogice la Plateau 96, în cadrul colectivului Indigo (artiști cu dizabilități).

Andreea Medar (n. 1990, Târgu Jiu, România) este artistă și lucrează cu obiect, mixed media, sculptură, instalație media și video, practica sa fiind caracterizată de un limbaj vizual stratificat. Din 2017 colaborează la diverse proiecte cu artista, curatoarea și criticul de artă Mălina Ionescu. Prin juxtapunerea unor elemente contrastante, Medar își reconfigurează imaginarul personal, dezvoltând proiecte care investighează istoria familială, comunitățile rurale, ritualul și procesele de transformare, disoluție și persistență.

Aurelia Mihai (n. 1968, București, România) este artist vizual și regizoare stabilită în Hamburg. A studiat la Universitatea Națională de Arte din București, apoi la Academia de Arte Vizuale din Düsseldorf și la Academia de Arte Media din Köln. Între 2009 și 2021 a fost profesoară la Universitatea de Arte din Braunschweig. A primit numeroase premii și burse, printre care Villa Aurora (Los Angeles), Academia Germană Villa Massimo (Roma), precum și burse IASPIS Stockholm și Stiftung Kunstfonds. Filmele și

lucrările sale video au fost prezentate în expoziții internaționale la The Chelsea Museum of Art (New York), Cheekwood Museum of Art (Nashville), Museum Ludwig Köln, K21 Düsseldorf, Documenta 13 (Kassel), Hamburger Kunsthalle, Cobra Museum (Amstelveen), Palace of the Arts (Napoli), MACRO (Roma), Kunsthalle Salzburg, MOCAK (Cracovia), Kaunas Picture Gallery (Lituania), BIENALSUR (Cordoba, Argentina), Museo Nacional Reina Sofia (Madrid), Centre Pompidou (Paris), MNAC București, Periferic 8 – Bienala de Artă Contemporană Iași.

Ilie Mihali (n. 1976, Săcel, România) a studiat ceramica în anii 1990 la Universitatea de Artă și Design din Cluj-Napoca, continuând cu studii postuniversitare la Universitatea Națională de Arte din București (2000). În 2003 a emigrat în Regatul Unit, unde a urmat un parcurs profesional în afara domeniului artistic. Odată cu inițierea Rezidenței de Artă din Săcel, și-a reluat practica artistică, situată la intersecția dintre arta contemporană și meșteșugul tradițional. Artist invitat recurent în cadrul rezidenței, explorează ceramica și metodele artisanale ancorate în cunoașterea locală, aducându-le în dialog cu abordări contemporane.

Ileana Mihali (n. 1958, Săcel, România) s-a născut într-o familie cu șase copii. A urmat școala din sat timp de șase ani, cât era standardul la acea vreme. Și-ar fi dorit să își continue studiile, întrucât îi plăcea să învețe, însă acest lucru ar fi presupus să meargă la școală într-un oraș mai îndepărtat. Neavând sprijinul necesar, nu a putut face acest pas — o situație pe care o consideră și astăzi unul dintre regretele sale. S-a căsătorit la 18 ani, conform obiceiurilor vremii. A crescut doi copii, un băiat și o fată, în prezent adulți, stabiliți în străinătate (Marea Britanie și Italia), și are șase nepoți. Ileana Mihali a locuit întreaga viață în Săcel, ocupându-se de agricultură și de vânzarea produselor în piețele din orașele apropiate. Iarna își montează războiul de țesut și realizează diverse textile artisanale. După moartea soțului său, în urmă cu câțiva ani, a redus activitățile agricole și dedică mai mult timp țesutului, dorindu-și să transmită nepoatelor sale meșteșugul atunci când acestea vin în vacanță.

Delia Popa (n. 1980, București, România) deține un MFA în Pictură și Desen de la School of the Art Institute of Chicago (SUA, 2007), un Postgraduate Diploma în Arte Plastice de la Goldsmiths College, University of London (2005), precum și un MFA în Arte Vizuale și o diplomă de licență în Pictură de la Universitatea Națională de Arte din București (2004). Lucrează în medii precum pictură, video, instalație, performance și proiecte participative. Lucrările sale au fost prezentate în expoziții de grup, proiecții și evenimente performative naționale și internaționale, printre care la MNAC București (2023/2020/2014/2005), Pragovka Gallery (Praga, 2024), Anca Poterasu Gallery (București, 2024), Toplocentrala (Sofia, 2022), Cologne Biennale (Germania, 2022), Occupy Art Festival (New York, 2022), Kunsthalle Bega (Timișoara, 2021), WASP Studios (București, 2018). În 2020, o parte dintre lucrările sale au intrat, prin achiziție publică, în colecția MNAC.

Maria Poterasu (n. 1949 – d. 2023, Săcel, România) a fost crescută de bunici, experiență care i-a format de timpuriu simțul responsabilității și independenței. A avut o puternică dorință de a învăța și a beneficiat de burse de merit oferite de stat, care i-au permis să își continue studiile. A urmat Institutul Pedagogic din Cluj, primind burse de studiu, o realizare semnificativă pentru acea perioadă, mai ales

pentru o tânără din mediul rural. După finalizarea studiilor, s-a întors în Săcel, unde a lucrat peste patruzeci de ani ca educatoare. Și-a dedicat viața educației timpurii și rolului școlii ca spațiu central al comunității. În paralel, a crescut patru copii; cele trei fiice mai mari au emigrat în Spania și Belgia, iar cea mai mică este implicată în domeniul culturii, educației și artei contemporane. Maria Poterasu a trăit întreaga viață în Săcel. În timpul liber cosea, țesea covoare și era interesată de politică. Copiii de pe strada ei și-o amintesc și ca pe o bucătăreasă excelentă.

Damien Rouxel (n. 1993, Quimper, Franța) a crescut la fermă, unde a cunoscut duritatea, codurile, uneltele și limbajul lumii agricole. Practica sa vizuală (fotografie, video, sculptură, instalație și performance) reinterpretează ferma ca pe o scenă, în care animalele, părinții și sora sa, echipamentele și uneltele agricole devin decor și actori. Prin intermediul acestora, Rouxel abordează teme precum istoria personală și familială, identitatea de gen, istoria artei, noțiunea de monstruozitate, mitul, modelul, drag-ul și masca. Ferma devine astfel un teatru imaginar în care se joacă atât libertatea, cât și complexitatea.